

[Victor Pürschel.]

rigtig, men to Ting, der er ens — nej, nej! Det, man har sikret her, er en Drøvtygning og ikke noget andet.

Hvad man i saa Henseende bygger paa, er denne Landsliste, der skal være, som det hedder i en ulykkelig Pjece, „Vimpel og Ballast“. Den Skipper, der vil hejse Ballasten op som Vimpel i sin Mast, vil komme ulykkeligt af Dage meget hurtigt, og den Skipper, der vilde bruge sin Vimpel som Ballast, vilde det ikke gaa meget bedre, hvis han kom ud i Blæsevej, saa mere meningsløs Sammenligning skal man lede efter.

Denne Landsliste, paa hvilken det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, kan vente at faa 4—6 Pladser, hvis Indehavere skal repræsentere bl. a. Universitet, Kirke, Skole, Hær, Flaade, Landbrug, Handel, Industri, Søfart o. s. v., har, synes jeg, stor Chance for at blive en Succes. Der er ingen Tvivl om, at der vil blive Trængsel om at komme til at staa som Nr. 10—20 paa den Liste, det vil Folk betragte som en fin Anerkendelse, som noget, de vil stræbe efter, som en Fjer i Hatten. Nej, det bliver en Slags udvidet Stillerliste for Partiet og ikke noget som helst andet.

Jeg glemte før at sige med Hensyn til Folkeafstemningen, at man har sagt, at det med, at Fristerne er korte, betyder ingenting, for et Lovforslag ligger jo til Behandling paa Rigsdagen i lange Tider, Maaneder igennem, og Vælgerne har derfor god Adgang til at tage Stilling til det. Men enhver af os kender den Situation, at det lige til det sidste er tvivlsomt, om et Forslag kommer igennem eller ikke; jeg behøver kun at nævne fra forrige Samling Appelretsforslaget, som dog var et meget vigtigt Forslag. At et vigtigt Forslag kan være Genstand for saa voldsom Diskussion, at man lige til det sidste ikke ved, hvilken Formulering det faar paa afgørende Punkter, er Svangerskabsforslaget et talende Bevis paa, og ingen gaar dog til den Ulejlighed og Bekostning at skaffe 320 000 Stemmers Tilslutning, før han ved, om der virkelig bliver Brug for det eller ej. Det er ogsaa en væsentlig Mangel ved Bestemmelsen, at det ikke fastsættes, at et Forslag skal være bekendtgjort officielt, inden Afstemningen kan finde Sted. (*Hartvig Frisch*: Det staa i Valglovsforlaget). Nej, det staa der ikke. Man vil nok have Folkeafstemning, siger det ærede Medlem, som talte for Socialdemokratiet, men med Garanti for, at der virkelig staaer en Folkestemning bag. Ja, jeg foretrækker nu Statsministerens Formulering:

at han vil ikke snigløbes af en Folkeafstemning; den, synes jeg, er klarere og siger Sandheden meget mere ligeud.

Saa sagde den ærede socialdemokratiske Ordfører med Hensyn til „Frihedsparagrafferne“, at man vilde ikke tillade, at man nedbrød Demokratiet ved dets egne Vaaben. Det er en ganske interessant Udtalelse. Jeg kan godt forstaa, at Socialdemokratiet i og for sig gerne vilde skabe et Slags Forbud imod, at man bekæmpede det med de samme Midler, hvormed det i sin Tid bekæmpede os, dengang vi var paa Regeringssiden, det forstaaer jeg fuldt ud; om det er nogen rigtig demokratisk Tankegang, synes mig derimod noget mere tvivlsomt.

Jeg skal ganske kort nævne nogle faa Spørgsmaal endnu. Retten til Rigsretsanklage er praktisk taget værdiløs, naar den kun tilkommer Flertallet, navnlig med den Taktik, som man kunde kalde Moskusoksetaktikken, og som Ministeriet altid følger, naar et Medlem af Ministeriet bliver angrebet; man kan nemlig være fuldkommen sikker paa, at en Rigsretsanklage ikke vil blive tilladt af det Flertal, der støtter Ministeriet, og saa kan den altsaa kun faa Karakter af en Hævnaakt, og det har jeg ingen Interesse for.

Med Hensyn til Domstolenes Prøvelsesret vil jeg gerne sige, at den for mig er en meget vigtig demokratisk Garanti. Den findes f. Eks. ogsaa i den nye irske Forfatning, som vel ingen vil kalde reaktionær eller antidemokratisk, den findes ogsaa i Forfatningen for U. S. A., og det er jo ikke rigtigt, naar den ærede socialdemokratiske Ordfører talte om Sammenblanding af Lovgivning og Retshaandhævelse her. — Derimod tror jeg, det var urigtigt, hvis man vilde forsøge at tillægge Højesteret en Ret til at prøve Lovene rent principielt; derved vilde man hvirvle Højesteret ind i et politisk Kampspørgsmaal, som jeg ikke tror den bør blandes ind i. Men jeg tror, det er meget vigtigt, at man fastholder Højesterets Ret til at prøve en Lovs Grundlovsmæssighed i de Tilfælde, hvor Individet staaer over for Samfundet. Hvor der altsaa foreligger et konkret Retstilfælde, hvor Overgrebet er konstateret, dør yder Domstolen Værn, og f. Eks. yder den det paa et saa vigtigt Punkt som det, man har interesseret sig for, Spørgsmaalet Koncentrationslejr. Fik man et Systemskifte her i Landet i Retning af Nazisme eller saadan noget og man uanset Grundlovens Bestemmelser vilde lave Love om Koncentrationslejre, vilde det være en stor Værdi, at Højesteret kunde tilsidesætte dette og sige, at det strider mod Grundloven.